

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Jany Kurešové a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobkyně: K.K., N. Ch. 28E, proti žalovanému: Městskému úřadu Varnsdorf**, se sídlem nám. E. Beneše 470, Varnsdorf, **v řízení o žalobě na určení místa narození a na ochranu proti nečinnosti správního orgánu,**

t a k t o :

- I.** Ve vztahu k návrhu na určení místa narození žalobkyně se žaloba **o d m í t á .**
- II.** Ve vztahu k návrhu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu se žaloba **z a m í t á .**
- III.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se předmětnou žalobou domáhala, aby soud uložil žalovanému povinnost do 30 dnů od právní moci rozsudku vydat žalobkyni na jeho náklady nový občanský průkaz, v němž bude uvedeno jako místo narození N.Ch. Současně se žalobkyně domáhala předmětnou žalobou ve znění upřesnění učiněného v replice určení, že žalobkyně K.K., ta, která se podle rodného listu narodila dne X v N. Ch. č.p. 77, se narodila v N. Ch. č.p. 77.

Žalobkyně v předmětné žalobě konstatovala, že se narodila dne X v N. Ch. č.p. 77. Doposud měla toto místo narození uvedeno i v občanském průkazu. Při své žádosti o vydání občanského průkazu uvedla na žádosti v souladu se skutkovým stavem jako místo narození rovněž N. Ch. Dne 24.11.2010 jí žalovaný vydal občanský průkaz číslo X, kde bylo jako místo narození uvedeno R. Žalobkyně zdůraznila v žalobě, že tento údaj je nesprávný.

V rodném listě má jako místo narození uvedenu N. Ch. Dle jejího názoru základním dokladem člověka je jeho rodný list a ostatní doklady se vydávají na základě rodného listu, kde má uvedeno jako místo narození N. Ch.

Žalobkyně uvádí, že K.K., která se narodila v R., není ona ale někdo úplně jiný. Podle čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod má každý právo, aby bylo chráněno jeho jméno. Žalobkyně za jméno a jeho součásti považuje svoje jméno, příjmení, místo narození, pohlaví a třeba i jméno a příjmení matky a otce. Pokud soud při řešení otázky místa narození zjistí, že některý ze zákonů, které budou k vyřešení věci potřeba, je v rozporu s čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, navrhuje žalobkyně, aby soud podal Ústavnímu soudu návrh na zrušení takového zákona, případně jeho části.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu.

Žalovaný konstatoval, že dle § 2 odst. 1 zák. č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech (dále jen „zákon o občanských průkazech“), je občanský průkaz veřejná listina, kterou občan prokazuje své jméno, případně jména, příjmení, rodné číslo, podobu a státní občanství České republiky, jakož i další údaje v ní zapsané podle tohoto zákona. Dle žalovaného tedy občanský průkaz není dokladem o přiznání práva a tedy ani řízení o jeho vydání nelze považovat za řízení o žádosti o přiznání práva ve smyslu § 151 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). V řízení o vydání občanského průkazu se dle žalovaného nerozhoduje o právech a povinnostech občana, kterému má být občanský průkaz vydán, ani se jím neprohláší, že tento občan má nebo nemá práva nebo povinnosti. Občanský průkaz má povahu osvědčení dle § 155 správního řádu a na řízení o jeho vydání se aplikuje část čtvrtá správního řádu.

Žalovaný uvedl, že žalobkyně dne 18.10.2010 podala žádost o vydání občanského průkazu z důvodu končící platnosti dosavadního průkazu. Žalovaný žádosti vyhověl a vydal žalobkyni nový občanský průkaz č. X, který si žalobkyně osobně dne 24.11.2010 převzala. Na vydaném občanském průkazu je jako místo narození uvedeno R.

Žalovaný zdůraznil, že v rámci řízení o vydání osvědčení správní orgány neprovádějí dokazování a vycházejí z obsahu správního spisu či z obsahu úředních evidencí. Poukázal rovněž na ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) zákona o občanských průkazech, kde je mimo jiné uvedeno, že povinným údajem je datum, místo a okres narození, přičemž název místa a okresu narození se zapisuje podle aktuálního stavu v době podání žádosti o vydání občanského průkazu. Podle aktuálního územního členění České republiky je Nová Chřibská pouze částí obce Rybníště. V informačním systému evidence obyvatel se eviduje vždy v dané době existující obec odpovídající místu narození. Dále s odkazem na § 17 odst. 8 písm. d) zákona o občanských průkazech uvedl žalovaný, že pro výkon státní správy na úseku občanských průkazů využívají ministerstvo a obecní úřady obcí s rozšířenou působností z informačního systému evidence obyvatel údaj o místu a okresu narození. V informačním systému evidence obyvatel je jednoznačně jako místo narození žalobkyně uvedeno R. Údaj o místě narození žalobkyně uvedený ve vydaném občanském průkazu tedy přesně odpovídá údaji vedenému v informačním systému evidence obyvatel.

Na vyjádření žalovaného reagovala žalobkyně replikou, ve které uvedla, že dle jejího názoru stav, kdy dle § 3 odst. 2 písm. a) zákona o občanských průkazech se údaj o místě

a okresu narození uvádí podle stavu ke dni podání žádosti o vydání občanského průkazu, je v rozporu s čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jelikož neumožňuje zapsat místo narození vždy v souladu se skutečností a rodným listem. Žalobkyně trvá na tom, že nikdo nemůže změnit místo narození. Navrhuje tedy, aby soud podal Ústavnímu soudu návrh na zrušení § 3 odst. 2 písm. a) zákona o občanských průkazech.

Při jednání soudu žalobkyně do protokolu zmocnila svého manžela P.K. k jejímu zastupování u ústního jednání před soudem. Zmocněnec žalobkyně přednesl žalobu shodně jako v jejím písemném vyhotovení a znění repliky. Zdůraznil, že předmětná věc podléhá jinému právnímu režimu než obdobná věc projednávaná před zdejší soudem a Nejvyšším správním soudem, která se týkala údaje o místě narození v řidičském průkaze.

Dále zmocněnec žalobkyně poukázal na skutečnost, že žalobkyně uvedené místo narození N. Ch. v žádosti o vydání občanského průkazu bylo úřednicí zaběheno a v žádosti bylo úřednicí doplněno místo narození R. Tento postup úřednice považuje za nepřípustný. Žalobkyně k dotazu soudu uvedla, že provedené opravě byla přítomna, přičemž s provedenou opravou kategoricky nesouhlasila. Oprava byla provedena přesto, že žalobkyně v žádosti uvedla poznámku: „Trvám na uvedení místa narození N.Ch.“ Zároveň žalobkyně uvedla, že nemá přímo výhrady ke konkrétní pracovníci žalovaného, která opravu provedla, ovšem má zásadní výhrady vůči právní úpravě, která znemožňuje jednotlivým pracovníkům správních orgánů uvádět faktická místa narození jednotlivých občanů.

Zmocněnec žalobkyně opětovně jako v písemném vyhotovení žaloby navrhl přerušení řízení a předložení věci Ústavnímu soudu k posouzení, zda ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) a § 17 odst. 8 písm. d) zákona o občanských průkazech jsou v souladu s ústavním pořádkem, a to z pohledu svébytné integrity jména fyzické osoby.

V závěrečném návrhu zmocněnec žalobkyně zdůraznil, že považuje zákon o občanských průkazech za špatně koncipovaný. Má za to, že v daném případě měla být situace v případě žalobkyně řešena výjimkou. Není dle jeho názoru akceptovatelné, aby se fyzickým osobám v průběhu jejich života měnil údaj o místě jejich narození.

Pověřená pracovníce žalovaného při tomtéž jednání soudu se plně odkázala na písemné vyjádření k žalobě zaslané soudu. Poukázala na skutečnost, že obdobným případem se již zdejší soud jednou zabýval, a to z pohledu údaje o místě narození uváděném v řidičském průkaze. Rozhodnutí zdejšího soudu bylo potvrzeno i rozhodnutím Nejvyššího správního soudu a Ústavní soud následně odmítl ústavní stížnost žalobkyně.

Ve vztahu k opravě provedené v žádosti o vydání občanského průkazu pověřená pracovníce žalovaného uvedla, že žalobkyně byla vlastní opravě žádosti přítomna a byla uvědoměna, proč je nutno tuto opravu provést. Pověřená pracovníce žalovaného trvala na tom, že se nejednalo o svévolný postup žalovaného. Dle stávající právní úpravy žalovaný musí uvádět údaje o místě narození dle aktuálního stavu.

Uvedla dále, že již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku sp. zn. 2 Ans 6/2011 na str. 144 výslovně konstatoval, že údaj o místě narození v nově vydávaných dokladech dle aktuální právní úpravy odpovídá stávajícímu územnímu členění státu, a proto na údaje o místě narození uvedených v předchozích dokumentech je nutno nazírat jako na historické údaje poplatné době.

Při jednání soud provedl důkaz výpisem z evidence obyvatel ze dne 24.7.2013, který si pořídil soud prostřednictvím svého přístupu do této evidence, kde je uvedeno jako místo narození žalobkyně R.

Dále soud provedl důkaz rodným listem žalobkyně vystaveným dne 6.5.1957 a hlášením o narození dítěte, kdy v obou listinách je jako místo narození žalobkyně uvedena N.Ch.

Primárně se soud zabýval otázkou své věcné příslušnosti ve vztahu k návrhu žalobkyně na určení, že K.K., ta, která se podle rodného listu narodila dne X v N. Ch. č.p. 77, se narodila v N. Ch. č.p. 77.

Podle § 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) ve správním soudnictví platí, že správní soudy poskytují ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob. Veřejná subjektivní práva jsou taková práva, která mají osoby ve vztazích vůči státu, jako právnické osobě, a jiným subjektům veřejné správy, tj. fyzické a právnické osoby, o nichž tak stanoví ústava nebo zákon. Podle § 4 s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, ochraně proti nečinnosti správního orgánu, ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, kompetenčních žalobách, ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda, ve věcech politických stran a politických hnutí a o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem.

Podle § 46 odst. 2 s.ř.s. soud usnesením návrh odmítne, jestliže se navrhovatel domáhá rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení.

Dle ustanovení § 80 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, lze žalobou uplatnit v rámci občanského soudního řízení návrh, aby bylo rozhodnuto

- a) osobním stavu (o rozvodu, o neplatnosti manželství, o určení, zda tu manželství je či není, o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství, o určení otcovství, o osvojení, o způsobilosti k právním úkonům, o prohlášení za mrtvého);
- b) o splnění povinnosti, která vyplývá ze zákona, z právního vztahu nebo z porušení práva;
- c) o určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem.

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že návrh žalobkyně na určení, že K. K., ta, která se podle rodného listu narodila dne X v N. Ch. č.p. 77, se narodila v N. Ch. č.p. 77, je jednoznačně návrhem, o kterém má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení. Na základě této skutečnosti soud žalobu ve vztahu k návrhu na určení, že K. K., ta, která se podle rodného listu narodila dne X v N. Ch. č.p. 77, se narodila v N. Ch. č.p. 77, podle § 46 odst. 2 s.ř.s. výrokem ad I. odmítl.

Následně se soud zabýval dalším návrhem žalobkyně, kterým se domáhala, aby soud uložil žalovanému povinnost do 30 dnů od právní moci rozsudku vydat žalobkyni na jeho náklady nový občanský průkaz, v němž bude uvedeno jako místo narození N. Ch.

S přihlédnutím k navrhovanému výroku a k níže specifikované povaze občanského průkazu jako osvědčení ve smyslu § 155 správního řádu vyhodnotil soud předmětnou žalobu jako žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu.

V ustanovení § 2 odst. 1 zákona o občanských průkazech je občanský průkaz veřejná listina, kterou občan prokazuje své jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné číslo, podobu a státní občanství České republiky, jakož i další údaje v ní zapsané. Občanský průkaz je tedy veřejnou listinu, která osvědčuje určité skutečnosti. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 31.5.2010, č.j. 2 Ans 1/2009-71, vyjádřil k charakteru osvědčení tak, že „[t]ento typ aktů veřejné správy nezakládá (respektive neruší či nemění) práva a povinnosti svých adresátů, jako je tomu v případě správních rozhodnutí. Narozdíl od jim blízkých deklaratorních rozhodnutí není ani prostředkem k řešení sporných skutečností či autoritativnímu odstraňování pochybností. Správní orgány jimi osvědčují existence nesporných skutečností, které jsou jim z jejich úřední činnosti známy; nepředpokládá se zde provádění dokazování, aplikace diskrečního oprávnění či výklad neurčitých právních pojmů. Správní orgán osvědčení vydá (popř. postupuje dle § 155 odst. 3 správního řádu), lze-li skutečnosti, které mají být osvědčeny, ověřit pouhým nahlédnutím do spisového materiálu, evidence či databáze, vyplývají-li nepochybně z dokladů předložených žadatelem apod.“. Lze tedy přijmout závěr, a to, že občanský průkaz má povahu osvědčení dle § 155 správního řádu a na řízení o jeho vydání je třeba aplikovat část čtvrtou správního řádu.

V ustanovení § 155 odst. 2 správního řádu je uvedeno, že je-li správní orgán požádán o vydání osvědčení nebo ověření a jsou-li splněny předpoklady k provedení požadovaného úkonu, správní orgán tento úkon bez dalšího provede.

V odstavci 3 citovaného ustanovení je pak dále uvedeno, že pokud správní orgán shledá, že nelze vydat vyjádření nebo osvědčení, provést ověření nebo učinit sdělení, je povinen o tom na požádání písemně uvědomit dotčenou osobu a sdělit jí důvody, které k tomuto závěru vedly.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně podala žádost o vydání občanského průkazu dne 18.10.2010. Na žádosti je výslovně uvedeno mimo formulářová pole, že žalobkyně trvala na uvedení místa narození N. Ch. Nový občanský průkaz byl žalobkyni vydán dne 24.11.2010, což stvrdila svým podpisem na žádosti o vydání. V novém občanském průkazu je jako místo narození uvedeno R.

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že žalovaný na žádost žalobkyně vydal příslušné osvědčení v podobě nového občanského průkazu. Žalovaný tedy na žádost žalobkyně jednal a v žádném případě nezůstal nečinný. Pouze v otázce uvedení místa narození žalobkyně žalovaný nevyhověl žádosti žalobkyně a uvedl tam jako místo narození název obce, která odpovídá předmětnému místu narození dle současného administrativního členění České republiky. Soud na základě uvedených skutečností dospěl k závěru, že žalovaný nebyl nečinný a v tomto směru shledal předmětnou žalobu jako nedůvodnou.

Krajský soud je si plně vědom toho, že v řízení o ochraně proti nečinnosti správního orgánu by se měl omezit pouze na posouzení, zda je správní orgán nečinný či nikoliv, popřípadě zda je nečinný po právu. Ovšem jak judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31.5.2010, č.j. 2 Ans 1/2009-71, v případech, kdy je žalována nečinnost správního orgánu při vydání „prostého osvědčení“, tedy osvědčení dle části čtvrté správního řádu, by striktní dodržení tohoto procesního postupu nemuselo vždy vést k soudní ochraně práv žalobce. V případě, kdy je žalována nečinnost při vydávání osvědčení by totiž případný nezákonný postup správního orgánu, který by jinak formálně dodržel předepsaný postup (§ 155 odst. 3

správního řádu), byl již mimo dosah soudní kontroly, neboť zde *stricto sensu* neexistuje procesní mechanismus, který by (třeba i v jiném řízení) umožnil soudu přezkoumat takový postup věcně (tedy jeho soulad se zákonem). Současně s přihlédnutím ke skutečnosti, že povaha „prostého“ osvědčení nevyžaduje provádění dokazování, právního hodnocení věci apod.; (ne)vydání osvědčení je víceméně výsledkem ověření potřebných podmínek dostupných ze správního spisu či úředních evidencí a nevyžaduje tak ani potřebné odborné znalosti, jimiž v meritu věci disponuje právě správní orgán a nikoli soud, přistoupil soud i k přezkumu otázky, zda správní orgán postupoval správně, když žalobkyni vydal občanský průkaz, ve kterém je jako místo jejího narození uvedeno R.

V ustanovení § 17 odst. 8 písm. d) zákona o občanských průkazech v rozhodném znění je mimo jiné uvedeno, že pro výkon státní správy na úseku občanských průkazů využívají ministerstvo a obecní úřady obcí s rozšířenou působností z informačního systému evidence obyvatel údaje o místě a okrese narození.

Podle § 3 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel (dále jen zákon o evidenci obyvatel“), je evidence obyvatel vedena v informačním systému evidence obyvatel, jehož správcem je Ministerstvo vnitra; i ten je informačním systémem veřejné správy podle zvláštního zákona. Z důvodové zprávy k tomuto zákonu se podává, že tento systém má oprávněným subjektům sloužit jako základní databanka, která včas poskytne řadu informací v potřebném rozsahu z jednoho centra; informační systém evidence obyvatel je třeba vnímat jako komplexní informační systém při zajištění ochrany integrity jednotlivých dat (viz Sněmovní tisk ze dne 15. 11. 1999 č. 441/0, dostupný z www.psp.cz). Z § 8 odst. 1 zákona o evidenci obyvatel pak vyplývá povinnost Ministerstva vnitra poskytovat údaje z této evidence v nezbytně nutném rozsahu a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštních právním předpisem. Tímto zvláštním právním předpisem je v posuzovaném případě zákon o občanských průkazech. Podle § 3 odst. 3 písm. d) zákona o evidenci obyvatel se v informačním systému evidence obyvatel o občanech vede i *údaj o místě a okrese narození*. Podle § 3 odst. 2 písm. a) téhož zákona se místem narození *rozumí obec nebo vojenský újezd, v hlavním městě Praze obvod Praha 1 až 10, na jehož území se obyvatel narodil, popřípadě, které byly jako takové zapsány do knihy narození*. Informační systém evidence obyvatel má ovšem také své zdroje, ze kterých údaje čerpá. Podle § 6a písm. a) bodu 3 zákona o evidenci obyvatel platí, že obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu se obyvatelé přihlásili k trvalému pobytu, nebo mají podle zvláštních právních předpisů povolen pobyt, předává matriční úřad bez zbytečného odkladu údaje z matričních knih, které vede, a to i *datum a místo narození*. Podle § 7 písm. b) téhož zákona pak obecní úřad obce s rozšířenou působností předává bez zbytečného odkladu získané údaje Ministerstvu vnitra. Lze tedy učinit dílčí závěr, že zdrojem údajů o místě narození v informačním systému evidence obyvatel jsou matriční zápisy.

Matrika představuje státní evidenci narození, uzavření manželství, vzniku registrovaného partnerství a úmrtí fyzických osob na území České republiky a narození, uzavření manželství, vzniku partnerství a úmrtí, k nimž došlo v cizině, jde-li o státní občany České republiky [§ 1 odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o matrikách“)]. Jako jedna z matričních událostí se do matriky (knihy narození) zapisuje narození dítěte. Do knihy narození se zapisuje i *místo narození* dítěte [§ 1 odst. 4 a § 14 odst. 1 písm. c) zákona o matrikách]. O matričních zápisech vydává matriční úřad matriční doklad § 24 a násl. zákona

o matrikách, kterým je v případě narození rodný list. Podle § 29 písm. c) tohoto zákona rodný list obsahuje mimo jiné i *místo narození* dítěte. Podle ustanovení § 24 odst. 3 vyhlášky č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon o matrikách, pak v rozhodné době platilo, že při vydávání rodných listů se *názvy obcí a okresů nebo států v matričním dokladu uvádějí současným názvem, přičemž na žádost lze původní název uvést do poznámky matričního dokladu*. Tímto ustanovením je matričnímu úřadu v podstatě uloženo sledovat z úřední povinnosti změny v územním členění státu, a tedy monitorovat i změny názvů obcí, zániky samostatných obcí přičleněním k jiným apod. Na základě podaného výkladu dospívá soud k dalšímu dílčímu závěru, a sice že údaje o místě narození se v matrice vedou pod aktuálním názvem obce, odpovídajícím reálnému stavu územního uspořádání státu. Je tak zřejmé, že pokud by nyní stěžovatelka požádala o vydání rodného listu, měla by v něm jako místo narození uvedenou obec R., přičemž by však mohla požádat o vyznačení poznámky, že se obec jejího narození původně jmenovala N. Ch.

V tomto směru tedy soud poznamenává, že údaje uvedené v rodném listu vystaveném dne 6.5.1957 a v hlášení o narození dítěte, kde je u žalobkyně uvedeno jako místo narození N. Ch., je nutno chápat pouze jako historické údaje a důkaz provedený uvedenými listinami při jednání soudu nemohl mít žádný vliv na rozhodnutí ve věci samé.

Z § 82 zákona o matrikách se podává, že matriční úřad plní oznamovací povinnost o údajích zapsaných v matričních knihách, nebo o rozhodnutích týkajících se jména, nebo příjmení v případech a způsoby, které stanoví zvláštní zákon. Toto ustanovení odkazuje právě na již zmiňovaný § 6a zákona o evidenci obyvatel, který vymezuje matriční zápisy jako zdroj údajů o občanech ČR, které se evidují v informačním systému evidence obyvatel. Přestože zákon o evidenci obyvatel ani zákon o matrikách explicitně neuvádí, v jaké podobě mají být předávány údaje o místě narození (zda v podobě názvu současně existující obce nebo názvu obce v podobě původní), nelze najít jediný rozumný důvod, proč by měly matriční úřady předávat údaje o místě narození v původní podobě, jsou-li tyto údaje z hlediska matričních zápisů fakticky obsoletní. S ohledem na principy logiky a dobré správy je nutno vycházet z toho, že pokud matriční úřad vůči konkrétním adresátům vystavuje matriční doklady podle aktuálního stavu územního členění státu (tedy v nově vydaném rodném listu by uvedl stěžovatelce jako místo narození obec R., neboť to vyplývá z matriční vyhlášky), pak tím spíše tyto údaje v aktuální podobě předává do informačního systému evidence obyvatel, který je následným zdrojem dalších evidencí a registrů podle zvláštních zákonů.

S výše uvedeným pak plně koresponduje i ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) zákona o občanských průkazech, kde je mimo jiné uvedeno, že do občanského průkazu se název místa a okresu narození zapisuje podle aktuálního stavu v době podání žádosti o vydání občanského průkazu.

Z výpisu z evidence obyvatel, kterým byl proveden důkaz v rámci jednání soudu, jednoznačně vyplývá, že jako místo narození žalobkyně je v informačním systému evidence obyvatel uvedeno R.

K žalobkyní namítanému nesprávnému postupu při opravě údaje o místě narození v žádosti o vydání občanského průkazu soud uvádí, že postup příslušné pracovnice žalovaného nebyl zcela v souladu s právní úpravou, ale žalobkyně o provedené opravě věděla,

neboť byla provedena za její přítomnosti a údaj bylo nutno opravit, aby mohl být na základě předmětné žádosti vydán nový občanský průkaz. Na základě žádosti, ve které je údaj o místě narození uveden nesprávně, např. je uveden název obce, která dle současného členění státu již neexistuje, totiž nový občanský průkaz vydat nelze a je nutno vyzvat příslušného žadatele o podání nové správně vyplněné žádosti. Je nutno poznamenat, že uvedeným postupem příslušné pracovníce žalovaného, přestože nebyl zcela bezchybný, však nedošlo v žádném případě k takovému zásahu do práv žalobkyně, který by měl nějaký vliv na zákonnost následně vydaného občanského průkazu žalobkyně.

Na základě výše uvedeného dospěl soud k závěru, že žalovaný nepochybil, pokud žalobkyni k její žádosti vydal občanský průkaz, ve kterém jako místo narození je uvedeno R. Soud konstatuje, že v daném případě žalobkyně nedošlo nikterak ke změně místa jejího narození, ale změnilo se pouze označení tohoto místa, a to tak, že se přizpůsobilo aktuálnímu územnímu členění státu.

Soud rovněž zdůrazňuje, že žalovaný nemohl v žádném případě v rámci zákonného postupu na základě přání žalobkyně jako místo narození uvést obec R., které dle současného členění státu jako samostatná obec neexistuje. Správní orgány musí postupovat v rámci mezi stanovených jim zákonem a nemůžou udělit žalobkyni na základě její žádosti výjimku ve vztahu k označení místa narození, jak se toho dovolával její zmocněnec v rámci soudního jednání. Pro takový postup totiž nemají příslušné orgány žádné zákonné zmocnění.

Soud dále poukazuje, že problematikou evidování údajů o místě narození správními orgány, a to ve vztahu k řidičským průkazům, se zdejší soud zabýval na základě žaloby žalobkyně v rozsudku ze dne 19.1.2011, č.j. 15 A 70/2010–96, který byl v rámci řízení o kasační stížnosti žalobkyně potvrzen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25.7.2012, č.j. 2 Ans 6/2011-136. K tomu je třeba ještě dodat, že tento rozsudek Nejvyššího správního soudu žalobkyně následně neúspěšně napadla ústavní stížností u Ústavního soudu (sp. zn. IV. ÚS 3816/12), a proto soudu v předmětném soudním řízení, které se opět týkalo problematiky evidování údajů o místě narození správními orgány, a to ve vztahu k občanským průkazům, nic nebránilo navázat na argumentaci obsaženou v jeho předchozím pravomocném rozsudku ze dne 19.1.2011, č.j. 15 A 70/2010–96, a také v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.7.2012, č.j. 2 Ans 6/2011-136, když z hlediska stávající právní úpravy podstata problematiky evidování údajů o místě narození správními orgány, a to ve vztahu k řidičským průkazům i ve vztahu k občanským průkazům, je obdobná. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud přitom dovodil, že změnou označení místa narození v evidenci obyvatel nemohlo dojít k zásahu do veřejných subjektivních práv fyzické osoby ve smyslu § 2 s.ř.s. Údaj o místě narození fyzické osoby má toliko informační a evidenční charakter, přičemž je logické uvádět v evidenci jako místo narození obec, na jejímž území byla fyzická osoba narozena ve formě jejího aktuálního názvu, a to ať už byla např. přejmenována či přičleněna k obci jiné a stala se její součástí. V této souvislosti lze zmínit i zprávu Veřejného ochránce práv „*Narození v neexistujících obcích*“, zveřejněnou na www.ochrance.cz dne 20. 3. 2009, v níž se konstatuje, že „*občané, kteří si stěžují, obvykle namítají, že uvádět místo narození podle aktuálního stavu v době vydání průkazu znamená z historického hlediska uvádění nepravdivých údajů. Tento argument však podle ochránce není zcela přesvědčivý. (...) Ochránce si uvědomuje, že uvedení údaje o místu narození na dokladu totožnosti není*

záležitostí, která by občanům způsobovala větší nepříjemnosti. Jedná se především o otázku citovou.“

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem shledal soud předmětnou žalobce vztahu k návrhu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu jako nedůvodnou a dle § 81 odst. 3 s.ř.s. ji ve výroku ad II. zamítl, neboť dospěl k závěru, že žalovaný v předmětném řízení nebyl nečinný a současně dospěl k závěru, že v předmětné věci bylo postupováno v souladu se zákonem, když byl žalobkyni vydán občanský průkaz, v němž bylo jako místo narození uvedeno R.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad III. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly a ani je nepožadoval.

Pro úplnost soud podotýká, že žalobkyně dále požadovala, aby zdejší soud přerušil řízení a předložil věc k rozhodnutí Ústavnímu soudu, a to pro rozpor zákona o občanských průkazech s ústavním pořádkem, a to konkrétně s ustanovením čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. V čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je uvedeno, že každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.

K přerušení soud nepřistoupil, neboť neshledal, že by uvedením názvu místa narození žalobkyně v občanském průkazu v souladu se současným územním členěním České republiky, jak to zakotvuje § 3 odst. 2 písm. a) zákona o občanských průkazech, mohlo dojít k zásahu do práva žalobkyně na zachování její lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti či do práva na ochranu jejího jména. Soud znovu zdůrazňuje, že nedošlo ke změně místa narození žalobkyně, ale pouze ke změně označení tohoto místa v souladu se současným územním členěním státu. Skutečnost, že původně samostatná obec Nová Chřibská byla začleněna do obce Rybníště a v současnosti již jako samostatná obec neexistuje, se nemohla nijak dotknout faktu, kde se žalobkyně narodila. Dané konkrétní místo pouze dle současného členění státu nese jiné označení (obec Rybníště – Nová Chřibská je pouze částí obce). Obdobným případem se zabýval Ústavní soud již v případě ústavní stížnosti vyřizované pod sp. zn. IV. ÚS 3816/12 (kterou podávala sama žalobkyně), kde dospěl k závěru, že uvedení názvu obce v dokladu v souladu se současným územním členěním státu není v rozporu s ústavním pořádkem chráněným právem na ochranu jména ve smyslu čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. S vědomím této skutečnosti proto soud nevyhověl návrhu žalobkyně na přerušení řízení a předložení věci k posouzení zákonnosti právní úpravy Ústavnímu soudu a přikročil k rozhodnutí ve věci samé bez přerušení řízení.

Poučení: Žalobkyně **může** ve věci v rozsahu, ve kterém byla žaloba dle výroku ad I. odmítnuta podat **žalobu** u příslušného okresního soudu v rámci občanského soudního řízení do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení. Jestliže tak žalobkyně v této lhůtě učiní, platí, že občanské soudní řízení o takové žalobě bylo

zahájeno dnem, kdy takový návrh došel soudu ve správním soudnictví. V případě, že ve věci určovací žaloby bude žalobkyně směřovat žalobu proti Městskému úřadu Varnsdorf, bude místně příslušným soudem Okresní soud v Děčíně.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 28. srpna 2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení.
Iva Tovarová